

Biblioteka
Prozna putovanja

Naslov originala
Malcolm Rose
TRACES, Framed! The First Case

Text copyright © Malcolm Rose, 2013
First published by Kingfisher 2005
www.malcolmrose.co.uk
© za srpski jezik Odiseja

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the Creative
Europe programme
of the European Union

Malkolm Rouz

Serijal TRAGOVI

Prvi slučaj

NAMEŠTALJKA

S engleskog preveo

Petar Kapuran

ODISEJA

Beograd, 2015.

I

Luk Harding je zamišljeno obilazio oko kostura opruženog na podu učionice. Zatim se spustio na kolena i iz blizine ga, još jednom, osmotrio sa svih strana. Još ga nije dotakao. Ne dižući pogled, pokazao je prstom ka grudnom košu i rekao:

„Malk, na šestom rebru se vidi mala sekotina. Izgleda mi kao rana od noža. Skeniraj je, molim te.”

Metalna sprava se pomerila i, lebdeći iznad blelih kostiju, laserom prešla preko ove nepravilnosti.

„Rez je konzistentan sa ubodnom ranom načinjenom oštrim sečivom zabijenim odozgo, pod uglom od aproksimativno četrdeset tri stepena.”

„Sudeći po ivicama sekotine, rekao bih da je napravljena na živoj osobi, a ne rukama lukavih ispitivača. Šta ti misliš?”

„Ja nisam osposobljen da mislim. Ja sprovodim forenzičke testove i pribavljam činjenice. Potvrđujem da je rana naneta živoj osobi, oštrim sečivom s blago nazubljenom ivicom.”

Luk je pogledao ka Malku. „Otkud to ovde?”

„Besmisleno pitanje”, odgovorio mu je jednoličan muški glas.

„Dobro, koji je ovo ispit?”

„Iz kriminalistike, jedanaesta godina, završni ispit naprednog kursa.”

„Baš tako ”, odgovorio je Luk uz prezriv osmeh. „Napredni kurs. Otkud onda jednostavna rana od noža na ispitu naprednog kursa? Primetio bih je i zatvorenih očiju.”

„Nelogično i malo verovatno.”

„Opusti se malo, Malk.”

„Ovo je tvoj završni ispit za kvalifikaciju. Nije trenutak za opuštanje.”

„Stvarno si dosadan, da znaš. Nema veze, ‘ajde da uradim ono što se od mene očekuje... i da, verovatno, ne dobijem nikakvo rešenje. Skeniraj DNK, molim te.”

Malk je prešao preko kostura celom dužinom a zatim objavio:

„Nema zaostalih tragova.”

„Proveri dlake i vlakna.”

„Nisu pronađeni.”

Luk je već znao da neće biti očiglednih tragova koji bi mu pomogli da odredi identitet žrtve i uzrok smrti. Luk nije dogurao do poslednje godine da bi sad dobio rešenje na tacni.

„Ovo je težak ispit. Jesi li se ti to unervozio, Malk? Nisam znao da i tebe može da uhvati nervoza.”

„Nelogično. Ja sam mobilni asistent za logistiku i kriminologiju, s funkcijom da pomažem u rešavanju zločina u skladu sa zakonom”, odgovorio je Malk. „Kako nemam nervni sistem, ne mogu da se unervozim.”

„Proveri natpis na poledini sata, molim te.”

„Veliko slovo K, tačka, veliko slovo S, tačka, s ljubavlju, zarez, veliko slovo F, tačka, veliko slovo E, tačka.”

„Hm.” Luk je ponovo polako obišao oko kostura. Profesori su negde u školi držali zalihu kostura. Izvlačili su ih jedan po jedan kad bi im zatrebali za vežbe i ispite. Bilo je jasno da je ovaj trebalo da predstavlja žrtvu ubistva koja je negde ležala gola i netaknuta barem pet godina. „Ni krvi, ni dlaka, ni DNK, čak

ni tetiva i ligamenata, nikakvih tragova odeće. Nema tkiva, pa samim tim ni površinskih rana. Potpuno čist kostur muškarca, bez ikakvih ličnih predmeta osim burme i sata. Jedini znak nasilja je sekotina načinjena nožem koji je verovatno promašio srce. Previše lako za završni ispit naprednog kursa. Ne, moram da budem malo maštovitiji. Skeniraj ga ultraljubičastim zracima.”

Bele kosti su zasijale ispod Malka.

„Je l' ti nekad palo na pamet da postaneš reflektor u noćnom klubu?” – pitao je Luk uz provokativan smešak. Čim je Malk osvetlio lobanju plavim svetlom, Luk je primetio neko treperavo bledo svetlucanje u dnu očne šupljine.

„Stani!” – viknuo je. „Usmeri zrak ka oblasti desnog oka. Šta je to?”

„Tanak komadić Fluoroperma 60, okruglog oblika.”

„Aha. Hoćeš da kažeš da je to starinsko kontaktno sočivo. Sad već imamo nešto. Koje je vrste?”

„Namenjeno je korekciji kratkovidosti velike dioptrije”, odgovorio je Malk.

„Možeš li da izmeriš dioptriju?”

„Mogu.”

Luk se nasmešio i odmahnuo glavom.

„Ajde, onda je izmeri.”

„Da bih mogao tačno da je izmerim, sočivo mora da se potopi u slani rastvor...”

Luk ga je prekinuo. „Koliko traje ovaj ispit? Samo proceni dioptriju što približnije možeš, uporedi je s bazom podataka optičara i reci mi kom bi muškarcu mogla da odgovara.”

„U okviru prihvatljive eksperimentalne greške, postoji trista pedeset sedam podudaranja. Po abecednom redu, to su...”

„Stani”, viknuo je Luk. „Možda ipak još ništa nisam saznao. Odbaci one koji ne odgovaraju po visini. Koliko ih je preostalo?”

„Osamdeset sedam.”

„Na dobrom smo putu”, promrmljao je Luk više za sebe. „Naš muškarac ima savršene zube. Odbaci sve za koje se zna da imaju plombe.”

„Ostala su trideset četvorica.”

„Koliko njih ima inicijale K. S.?”

„Trojica.”

„Koliko njih ima partnerku sa inicijalima F. E.?”

„Dvojica”, odgovorio je Malk.

„Dvojica? A ne samo jedan? Jesi li siguran?”

Kada bi mašina mogla da ima izraz ogorčenosti, Malk bi ga sigurno imao u tom trenutku.

Luk je podigao obe ruke.

„Dobro, 'ajde. Znači, siguran si. Rekao bi mi da imaš bilo kakvu dilemu.”

Luk je malo oklevao. Pitao se gde bi mogao da bude ključ za rešenje zagonetke. Ponovo je bacio pogled na snažne kosti leve noge a zatim se nasmešio.

„Sadrži li tvoja baza podataka neke lične podatke o toj dvojici muškaraca?”

„Potvrđujem. Ali podaci nisu kompletni...”

„Aha, dobro... a da li je jedan od njih dvojice bio... da pogađam... skakač uvis?”

„Ispravna pretpostavka”, potvrdio je Malk.

„Pogodak! To je on. Dakle, ko je naš kratkovidni prijatelj?”

„Kolin Stenli.”

Luk se nasmejao.

„Da li ja to primećujem tračak olakšanja u tvom sintetičkom glasu?”

„Nelogično. Bez nervnog sistema, ne mogu da imam osećanja.”

Luk mu je oštro odgovorio; „Je li? A samo što nisi uzdahnuo”.
„Moram da te podsetim da još nisi ustanovio uzrok smrti – s obzirom na to da smatraš da nije posledica uboda nožem.”

„U redu je, Malk. Vreme je da se ti još malo potruđiš. Treba mi hemijska analiza kontaktnog sočiva. Vidiš, moji ispitivači su ga ostavili tamo i misle, pošto sam zahvaljujući njemu ustanovio identitet žrtve, da ću uzrok smrti potražiti negde druge. Međutim, mislim da nisam još iscedio sve iz tog sočiva.“

Malk je ultraljubičastim i infracrvenim zracima ispitao karakteristike kontaktnog sočiva, i na kraju izjavio: „Nemoguće je iscediti...”

Luk ga je prekinuo.

„Nema veze. Samo mi treba informacija da li je bilo kakva hemikalija iz Kolinovog tela nekako dospela u njegove suze? Ako je bio otrovan, možda se trag tog otrova može naći u kontaktnom sočivu.”

„Kad se sočivo osušilo, zadržalo je sasvim malu količinu cijanida. On ima veoma specifičan infracrveni spektar.”

„Koji smo carevi! Imamo dokaz o oštećenju mekog tkiva, a da nemamo meko tkivo.”

„Niko od nas dvojice nije car, ti si učenik završne godine a ja sam mobilni asistent.”

„Malk, nisi loš kao timski igrač, ali što se tiče smisla za humor, na skali od nula do deset, tvoj je minus jedan.”

„Na skali od nula do deset ne postoji minus jedan”, odgovorio je Malk. „Da bi položio ispit, treba da objaviš šta si otkrio.”

„Koje smaranje!”

Znajući da će Malk podneti izveštaj Vlastima o toku ispita i Lukovim rezultatima, Luk je duboko uzdahnuo i rekao: „Kolin Stenli je zadobio ubodnu ranu oštrom sočivom koja nije opasna po život, ali je njegovu smrt verovatno izazvalo trovanje cijanidom.”

Odjednom se učionicom zaorio ženski glas koji se oglasio kroz Malka.

„Čestitam! Impresivno obavljen diplomski zadatak. Sa šesnaest godina, vi ste najmlađa osoba koja je položila sve ispite iz kriminologije i završila školu. Uskoro ćete dobiti prvi zadatak.” Jednoličan glas predstavnice Vlasti napravio je malu pauzu, a zatim dodao: „Samo još nešto me interesuje, za zapisnik. Zašto ste pomislili da je žrtva skakač uvis?”

Luk se nasmešio. „Kost leve noge bila je mnogo razvijenija od desne, što je znak da se njome više služio, a bilo je i oštećenja, naročito na kolenu, što znači da je trpela mnogo naprezanja. Pomislio sam da se tom nogom odražavao pri skoku uvis. To je to. Nagađao sam i imao sam sreće.”

„U pitanju je pre pronicljivost nego sreća, forenzički istražitelju Harding. Imate oštro oko. Ako obuzdate svoju buntovničku narav, dobro ćete proći. ”

II

Do zalaska sunca ostao je otprilike jedan sat. Na udaljenom kraju igrališta, Krispi se nervozno premeštao s noge na nogu i gledao na sat. Samo što nije. Srce mu je lupalo. Ono što je nameravao da uradi bilo je protivzakonito, ali moraće tako da postupi. Smatrao je da postupa ispravno, uprkos tome što su to Vlasti proglasile pogrešnim.

Počeo je ubrzano da diše kad je primetio pokrete na levoj strani paviljona, premda se činilo da tamo nema nikoga. Ništa se nije pomeralo osim deset čudovišta na ivici igrališta. To su turbine vetrenjača brujale dok su se njihove ogromne elise polako okretale i proizvodile električnu energiju za školu.

Strelište je bilo pusto. Nakon poslednjeg časa studenti bi spačkivali svu opremu, profesor bi je sklonio u skladište, a čuvar bi uvek proverio da li je prostor raščišćen. Krispi je bio siguran da je sam.

Ali nije bio. Kada je konačno primetio da nešto leti ka njemu, bilo je kasno. Shvatio je da je strela trenutak pre nego što mu se svom silinom zabila u grudi. Zateturao se unazad ali je ipak uspeo da se zadrži na nogama. U deliću sekunde kad se strela zabola u njega, nije osetio ništa, bio je samo u šoku. Čudno, ali nije bilo nikakvog bola. Možda nije mogao

da oseti bol. Stajao je sam na strelištu, a iz grudi mu je virio štap. Umirao je.

Podigao je desnu ruku da dohvati strelu, ali nije uspeo. Ruka mu je samo klonula pored tela, a oči su mu se izvrnule. Naginjao se unazad, sve više i više, dok se njegovo beživotno telo nije srušilo na zemlju.

Džejd je oduševljeno pokazivala ploču na zidu.

„Sve ovo je ravan zvučnik”, objavila je. „Isti takav je i sa druge strane.”

Pokazala je palcem prema takvoj ravnoj ploči na desnom zidu studija.

„Ovo je najnovija zidna tehnologija koja će ovaj prostor potpuno preplaviti zvukom. Nećeš biti u stanju da razmišljaš. Samo ćeš čuti i osećati muziku. Spreman?” – upitala je uz širok osmeh.

Luk je, u stvari, došao da priča o rezultatima ispita ali se Džejd nikada nije uzbuđivala ili nervirala oko ispita, položila ili pala. Osim toga, znao je da ona ne želi da se u Malkovom prisustvu oduševljava njegovim rezultatima, niti da priča o svojim.

„Gde je sav nameštaj?” – upitao je.

„Iznela sam ga napolje da ne ometa zvuk.”

„A mi? Zar mi nećemo smetati?”

Džejd se nasmejala. „Hoćemo, ali to se ne može izbeći, zar ne? Imali bismo čistiji zvuk da nas nema, ali ne bismo mogli da uživamo u njemu. Jesi li spreman?”

„Što li mi se čini da će ovo biti prava muka?” Kad je uhvatio Džejdin prekorni pogled, Luk je samo klimnuo glavom. „Spreman.”

Džejd je nežno prešla prstima preko žica gitare i odsvirala samo jedan akord.

Zvuk je odjekivao svuda oko Lukovog tela. „Vau!”

„Ovo ti je kao da se kupaš al’ ne u toploj vodi nego u muzici. Potpuno uranjanje u zvuk”, rekla je Džejd.

„Veličanstveno.”

„Ne samo da je veličanstveno, može biti i opako. Slušaj. “ Odložila je gitaru i pritisnula daljinski upravljač.

Na Džejdinom računaru pokrenuo se program koji je simulirao zvuk bubnjeva, basove i melodijske matrice, dodajući sloj po sloj. Svaki zvuk je bio poseban i bombardovao je njihova tela.

Kako se muzika pojačavala, Luku se činilo da je ne sluša samo ušima već i kožom. To ga je podsetilo na rendgenske zrake koji prolaze direktno kroz kožu i tkiva sve do kosti. Ovakvo iskustvo slušanja muzike mnogo je intimnije nego u bučnom noćnom klubu. U školskom muzičkom studiju Luku se činilo da je okružen pravim muzičarima koji sviraju samo za njega. Ubrzo je melodija dostigla krešendo. Kada je pogledao u Džejd, video je da ona žmuri i upija zvuk i onda kada je za njega postao previše neprijatan. Dotakao je njen lakat, ali bez reči. Napravio je grimasu i rukama pokrio uši.

Džejd je dodirnula daljinski i muzika je prestala.

„Dobro je, a? I mrtve bi probudilo.”

„Da, al’ ne i kostura na kome sam malopre radio.”

Malk je dodao: „Mrtvi se ne mogu probuditi..”

Luk je uzdahnuo, pošao ka vratima i otvorio ih.

„Malk, pričekaj napolju, molim te.”

Posmatrao je svog mobilnog pomoćnika kako lebdeći prolazi pored njega i zatvorio vrata za njim. Okrenuo se ka Džejd i prokomentarisao: „Sigurno si kô od šale položila diplomski ispit.”

„Konačno sam postala kvalifikovani muzičar i audio-tehnolog. A ti?”

„Ako se iko usudi da ukrade neku tvoju muzičku ideju, samo mi javi. Forenzički istražitelj Harding će mu munjevitom brzinom ući u trag.”

Džejd se ozarila. „Super! Znala sam da ćeš ti to lako položiti.” Nasred sobe su se zagrlili proslavljajući uspeh.

Džejd je bila više od muzičarke. Ona je živela za muziku, udisala i zračila muzikom. Nikada nije ni pomislila da se bavi bilo čim drugim. Na osmoj godini, kad se Luk odlučio da se naredne tri godine posveti kriminalistici, Džejd je izabrala muziku. Za nju nije bilo drugog izbora. Toliko se malo bavila drugim predmetima, da je pred njom bio samo jedan put.

Džejd je bila mnogo niža od Luka, imala je neukrotivu kosu kojoj je redovno menjala boju. Ove nedelje je bila šatirana plavuša, ali se Luku više dopadala kao crvenokosa. Koža joj je bila nešto svetlija od uobičajenog smeđeg tena. Bila je prijatno popunjena, ljubazna i odana, za Luka je Džejd definitivno bila više od muzičarke. Bila je jedina devojka koja mu se ikada sviđala.

Čak i dok su slavili zajedno, Luk je bio tužan. Diplomski ispit je značio i kraj školovanja, a to je značilo da više neće viđati Džejd svakog dana. Njihova različita zanimanja će ih razdvojiti jer će oboje uskoro napustiti Birmingem. Većina zločina se događa na jugu Engleske, dok se najbolji muzički kulturni centri nalaze severno od glavnog grada. Još gore, Luka je bolelo saznanje da kad dođe vreme uparivanja, oni neće biti klasifikovani kao pogodan par. Užasavao se uparivanja koje je pretilo da ih razdvoji zauvek, a verovao je da i Džejd oseća isto.

Džejd se odmakla od njega. „I dalje ne razumem kako može da te privlači ideja da se baviš leševima i zločinima. Fuj! Kakvu lepotu nalaziš u tome? Muzika je barem živa.”

Luk je nerado pustio njenu ruku. „Isto je i sa lešom i mestom zločina”, odgovorio je. „Tako nekako. Postoji gomila tragova koje ne vide svi. Ja imam smisla da otkrijem ljudske tajne i da saznam ono što se stvarno dogodilo.”

„Sećam se kako si pobedio na takmičenju u gađanju lukom i strelom pre godinu dana. Bio si bolji od svih. Skroz si izrešetao centar mete. Imaš odlično oko za sve vrste gađanja u metu. Trebalo je da se baviš sportom.”

Luk je znao na šta ona cilja, ali nije mogao da se natera da progovori o skorom razdvajanju. „Da, ali nema budućnosti za one koji dobro ciljaju. To je možda lepo, ali sasvim beskorisno. Bolje je biti onaj koji čisti za onima koji su pucali.”

Džejd je uzdahnula ali je odbila da promeni temu. „Ali da si sportista, mogao bi da živiš na Severu. Sa mnom.” Napravila je pauzu pre nego što je nastavila. „Ili još bolje, mogao si da izabereš da se baviš umetnošću. Ne treba ni da ti kažem zašto. A ovako ćeš morati da odeš... pa znaš i sam.”

Jug je bio na lošem glasu. Svi su govorili da su ljudi tamo grubi i neljubazni, i da su kuće prave rupetine, ali Luk nije verovao u takve generalizacije. Dole na jugu neće imati komfor na kakav je navikao u Birmingemu, ali ne može biti baš tako sumorno. Nije fer da se ceo Jug poistovećuje sa Londonom i Bristolom za koje se govorilo da su luke u propadanju, ili sa Kembridžom koji je bio pun zatvora. Znao je da neće biti lep i sređen kao Mančester, Lids ili cela oblast Piks, niti će imati preimućstva Birmingema i Šefilda, ali je odbijao da veruje da je Jug smetlište na kojem žive divljaci. Pravi problem, gotovo tragedija, jeste to što tamo neće biti Džejd. Rekao je: „Ja nisam od onih koji se ne usuđuju da kroče južno od Birmingema.”

„Znam”, promrmljala je Džejd tužno. „Možda ipak...” Odmahнула je glavom.

„Nećemo ovo moći da rešimo ovde i sada, je l' tako?”

„Pa, valjda jeste.” Džejd je oklevala nekoliko trenutaka a onda se trгла i pokušala da deluje veselo. „Ajde da ti pokažem svoj novi projekat. Nešto sasvim drugačije od zvučnog zida. Moglo bi se nazvati ličnom muzikom. Kao, na primer, kad u mračnoj prostoriji okupiš gomilu ljudi, pa samo jednog od njih osvetliš baterijskom lampom a svi ostali ostanu u mraku. E pa, isto to mogu da uradim sa zvukom.”

„Šta možeš?”

„Do sada se zvuk iz zvučnika širio tako da su svi u blizini mogli da ga čuju, ali ja mogu da usmerim tanak zvučni talas samo ka jednoj osobi, kao reflektor. Ako izađeš izvan tog talasa, ne čuješ ništa. Genijalno! Mogu ljudima da puštam njihovu ličnu muziku. U prostoriji ili u avionu ili bilo gde. Mogu da šaljem različite zvukove različitim ljudima. Sad ću da namestim pa možeš...”

Vrata su se odjednom širom otvorila pokrenuta Malkovim elektronskim komandama i mobilni asistent je dozujao unutra. Obraćajući se Luku, Malk je objavio: „Dostavljen mi je tvoj prvi zadatak.”

„Šta? Već?” Luk je mislio da će dobiti barem nekoliko dana odmora posle diplomskog ispita.

„Potvrđujem“, odgovorio je Malk. „Odmah moraš da kreneš na zadatak.”

Luk je pogledao u Džejd a zatim upitao. „Gde?”

„U školu.”

„Ovde?” – istovremeno su uzviknuli Luk i Džejd.

„Moraš odmah da odeš na igralište.”

„Da nije to još jedna vežba?”

„Odrično”, odgovorio je Malk.

„Šta se dogodilo?”

„Dobio sam informaciju da je profesorka Taket pronašla ljudsko telo.”

Kad se Luk okrenuo ka Džejd, ona je klimnula glavom pokazujući da shvata kako mora da požuri. Luk se zaputio hodnikom sa Malkom koji mu je lebdeo iznad ramena.

III

Luku se učinilo da je ovo apsurdan, srednjovekovni način da se izgubi život. Dečak je ležao na udaljenom kraju streljane sa strelom skoro vertikalno probodenom kroz grudi. Izgledao je kao zaboravljeni rekvizit zaostao iza filmske ekipe posle snimanja scene istorijske bitke.

Na časovima je Luk učio kakvu reakciju može da očekuje kada se suoči sa svojim prvim slučajem ubistva. Njegovi profesori nisu uopšte preterivali kad su govorili o potpunoj sleđenosti i nagonu za bežanjem. Spominjali su užasan osećaj gađenja, slom živaca i nagon za povraćanjem, ali ne i strašno lupanje srca. Pokušavao je da se otrgne iz emocionalnog šoka i koncentriše se na ono što treba da uradi, međutim, to nije bilo lako. Ovo je bilo pravo telo i prava krv, stvaran život i stvarna smrt. Sasvim drugačije od školske vežbe u kojoj zapravo niko nije povređen, i gde postoji jedno jedino rešenje misterije, sigurni tragovi, a najgore što može da ti se desi jeste da dobiješ lošu ocena. Sada bi najgora posledica pogrešnog zaključivanja mogla da bude osuda nevine osobe na smrtnu kaznu, a da ubica prođe nekažnjeno.

Ovoga puta nije mu bila potrebna složena tehnologija i mnogo razmišljanja da bi odredio identitet žrtve. Luk je poznao

dečaka. On je, tačnije, bio je, povučeni učenik desete godine za koga se pričalo da ide Lukovim stopama. Čak se govorkalo da je Krispin Adli, ili Krispi, kako su ga zvali, bio i bolji nego Luk pre godinu dana. Luka nisu zanimala te priče, ali je čuo da ga Krispi doživljava kao svog rivala.

Bio je običan oktobarski dan. Sunčevi zraci su ublažavali hladnoću vetra. Uprkos tome, Luk je drhtao. Pomislio je na onu zbirku od 206 kostiju iz svog diplomskog ispita. Kad bi od Krispija ostale samo kosti, verovatno bi se na dva rebra videla sekotina na mestu gde je oštar metalni vrh strele našao put između kostiju do ranjivog srca.

Luk je podigao pogled ka Malku i izjavio: „Za zapisnik: ime žrtve je Krispin Adli, očigledno je ubijen strelom koja ga je pogodila pravo u srce.” Luk je nadlanicom blago dodirnuo Krispijeve ruke, vrat, lice. „Još je topao i mlitav. Ušne rese su mu modre.” Navukao je lekarske rukavice, pa je kažiprstom i palcem stisnuo uvo i posmatrao kako to mesto postaje sve bleđe kada je nakupljena krv krenula dalje kroz kapilare koji se još nisu zapušili usled smrti. „Boja još nije postojana što znači da je mrtav manje od četiri sata. Ima li znakova mrtvačke ukočenosti, Malk?”

„Opažam prve naznake ukočenosti lica. S obzirom na temperaturu, smrt je nastupila pre jednog do tri sata.”

„Da pokušamo da budemo još precizniji, ako je moguće”, rekao je Luk. „Samo mi nemoj držati predavanje o tome kako je to teško, jer to znam. Izmeri mu temperaturu, izvrši procenu njegove težine i izračunaj vreme smrti. I to je to.”

„U ovom položaju, sa odećom koja je na njemu i pri ovim vremenskim uslovima, pod pretpostavkom da je imao normalnu telesnu temperaturu kad je pogođen, vreme smrti je nastupilo pre devedeset minuta, plus-minus trideset minuta.”

„Izmeri nivo kalijuma u staklastom telu njegovog oka i pokušaj ponovo da izračunaš.”

„Isti rezultat. Smrt je nastupila pre sat-dva.”

„U redu. Zabeleži to vreme, Malk. Znači, između četiri i pet poslepodne.”

Luk je zastao na trenutak. Trebalo je proveriti još toliko toga. Školske vežbe su bile skroz uredne i jasne, dok je pravo mesto zločina mnogo neurednije, a ima toliko mnogo faktora koje treba uzeti u obzir. Luk se brinuo da nešto ne propusti. „Ima li nečega na vrhu strele?”

„Potvrđujem.”

„Šta je to?”

„Dva delimična otiska prstiju”, objavio je Malk. „Oba otiska su slabo vidljiva.”

„Imaš li ih u bazi podataka?”

„Obradujem podatke.” Posle četiri sekunde Malk je objavio: „Odrično.”

„Šteta. Kladam se da bi ih imao da je ovo školska vežba.”

„Nevažno.”

„Da, znam.“ Luk je duboko izdahnuo. „Ima baš dosta krvi na njemu, a nema je okolo, a i trava nije izgažena niti utabana. Ubijen je tačno na ovom mestu, a ne na nekom drugom pa dovučen ovamo. I niko nije dirao njegovo telo. Dakle, šta ti kažeš na ovo? Trebalo bi da možeš da ustanoviš odakle je strela doletela mereći dubine rane i ugla pod kojim je strela ušla i kako je pala. Nemoj da mi govoriš ni da ni ne. Samo to uradi i idi do mesta sa kojeg je najverovatnije odapeta.”

Malk je obavio proračun brzo i odleteo ka levoj strani paviljona.

Kada se robot vratio, Luk je prokomentarisao: „To je prilično daleko – odatle je teško pogoditi nekoga u srce. Da li znamo ko u školi tako dobro gađa lukom i strelom?”

„U mojoj bazi podataka postoji samo jedan učenik koji ima takvu veštinu.”

„Nemoj da mi kažeš!” – viknuo je Luk. Mogao je da pretpostavi da je njegovo ime u samom vrhu spiska najpreciznijih strelaca. „Skeniraj šire područje, traži predmete i otiske, a posebno obrati pažnju na položaj levo od paviljona, hoćeš li? Sve snimi.”

Malk je rekao: „Za to će mi trebati pet minuta i dvadeset osam sekundi.”

Dok se trudio da se pribere, Luk je odgovorio: „Ne moraš da budeš tako savršen. Uradi to najbolje što možeš, pa makar trajalo i šest minuta.”

„Dodatne sekunde neće uticati na kvalitet dobijenih podataka.”

Luk se tada prvi put nasmešio: „Samo obavi to i sve zabeleži kako bih kasnije mogao sve to da pogledam.” Znao je da na neravnom terenu neće biti mnogo otisaka obuće, ali je i pored toga odlučio da bude veoma temeljan. Čak i da je jesenja kiša raskvasila površinu, svuda okolo bio bi čitav mozaik otisaka svih koji su išli u školu.

Kad se okrenuo prema žrtvi, sa Lukovog lica je nestao osmeh. Zar ne bi trebalo da mrtvi počivaju u miru? Zar ne bi na njihovom licu trebalo da se ogleda konačni unutrašnji mir? Na Krispijevom licu toga nije bilo. Njegovo lice je odražavalo zaprepašćenje i spoznaju da je prevaren.

Kao forenzički istražitelj, Luk je imao velika ovlašćenja. Mogao je da zahteva otiske prstiju i uzorke krvi svih osumnjičenih i svih svedoka. Mogao je da traži da se zapleni bilo čija lična imovina ako smatrao da može da posluži kao dokaz. Takođe je mogao da razgovara sa svakim, a Malk, njegov mobilni asistent mogao je da snima sve, ili skoro sve, što bi se posle moglo koristiti na sudu. Malk je bio programiran da uzme u obzir

sve informacije koje su dobijene na legalan način i da odbaci sve informacije koje bi Luk dobio nepouzdanim ili nelegalnim putem. Istražitelj Harding ipak nije bio svemoguć. Naime, nije mogao da oživi žrtve. Da može, sada bi sva svoja ovlašćenja menjao za taj jedan dar koji bi Krispiju bio mnogo korisniji nego istraživanje sumnjivih smrtnih slučajeva.

Streljana se nalazila u zabačenom delu igrališta. Teren se najpre uzdizao a zatim opet spuštao prema glavnoj školskoj zgradi. Učionice i deo za smeštaj učenika bili su skriveni iza uzvišice. U streljani je bilo veoma živo za vreme sportskih aktivnosti, ali posle toga tamo niko nije zalazio. Barem ne zvanično. Tamo je bilo prilično jezivo i tiho, čulo se samo brujanje turbine vetrenjača. Visoko iznad Krispija, ovi džinovi su imali savršen pogled na igralište i mogli su da vide šta se tamo dešavalo pre nekoliko sati, ali se oni nisu mešali u ljudske prepirke.

Dok je Malk skenirao teren, Luk je u mislima sastavljao spisak svega što mora da uradi. Mora da razgovara s Krispijevim drugovima, sa njegovim neprijateljima i profesorima, a najpre sa profesorkom Taket koja je pronašla njegovo telo, ali mu se nije približavala.

Bilo bi lako da je ubijen iz blizine. Da je bilo borbe, ubica bi imao neke ogrebotine ili modrice, neki dokaz koji bi mu dani-ma ostao na koži. Žrtva bi ispod noktiju imala krv i komadiće kože ubice. Usled očajničke borbe za život, u rukama žrtve bi se možda našao komad odeće ubice ili možda njegova kosa. U ovom slučaju, nije postojao nijedan takav, dragoceni podatak.

Malk se vratio i objavio da se na mestu gde ga je Luk poslao nalazi pedeset šest predmeta. „Nijedan od njih ne može se sa sigurnošću povezati sa slučajem”, objavio je Malk.

„Hvala. Ponovo ćemo to pregledati malo kasnije. Skeniraj za svaki slučaj telo, traži nešto neobično ili sumnjivo”, rekao je Luk.

Malk je zadatak obavio za manje od minut i zatim rekao: „Sve je zabeleženo. Treba obratiti pažnju na četiri ljudske vlasi koje ne pripadaju žrtvi. Crne su, nisi farbane i sve su duge oko tri-deset centimetara.”

„Dobro. Treba uraditi DNK analizu iz korena dlake i sačuvati podatke. Ima li nečega na cipelama što bi moglo ukazivati na to gde se žrtva nalazila pre nego što je došla ovamo?”

„Odrično.”

„Hteo bih samo da pregledam oružarnicu pre nego što neko dodirne lukove i strele.”

„Da li dozvoljavaš da se telo pomeri?” – pitao je Malk.

„Da. Slobodno mogu da ga odnesu na patologiju. Ne mogu da uradim ništa više bez zaštitne odeće a da ne kontaminiram telo. Želim da mi se još danas u stan prenese sva njegova odeća, sadržaj njegovih džepova, strela i sve ostalo. I još nešto.” Bilo mu je malo neprijatno pa je progutao knedlu.

„Krispi je uvek ručao u školskoj kantini. I danas sam ga video tamo pa tačno znam šta je i kada je jeo. Neka patolog pogleda koliko je hrane svareno. Znam da to nije baš pouzdan metod, ali može pomoći u određivanju tačnog vremena smrti.”

„Prenosim poruku patologu.” Malk je zatim bespogovorno ispratio Luka preko igrališta, prema prostoriji u kojoj se čuvalo vatreno i drugo oružje.

IV

Skladište s oružjem bilo je obezbeđeno jakim sigurnosnim vratima, a pristup je bio strogo ograničen. Međutim, sada kad je diplomirao kriminalistiku, Luk je imao pravo da uđe iako još nije dobio svoju identifikacionu karticu. Zato je Malku pokazao prema bravi sa šifrom i rekao: „Otvori, Malk.”

Leteći robot je emitovao ispravnu šifru do elektronskog sigurnosnog mehanizma, vrata su škljocnula i otvorila se. U oružarnici bez prozora svetlo se automatski upalilo čim je Luk ušao. Puške, pištolji i municija držani su u zatvorenim ormanima, takođe zaštićenim šifrom, ali su lukovi bili na otvorenim policama, dok su strele stajale u dva velika tobolca. Ne dodirujući ništa, Luk je obilazio oko lukova. Bilo ih je tridesetak i svi su bili jednaki, ni po čemu se nisu razlikovali jedan od drugog.

Luk je više za sebe izgovorio: „Zašto luk i strela?” Sam sebi je i odgovorio: „Da li zato što se to oružje ne čuje? Ili zato što je ubica čudak?” Obratio se Malku: „Daj mi spisak svih osoba koje imaju pristup ovoj prostoriji.”

„Dva sportska instruktora: profesorka Taket i profesor Bromli. Zatim, tehničarka Ela Fič, čuvar Rik Glenfield, forenzički istražitelj Luk Harding, kao i svi članovi školske uprave.”

Pošto je opet navukao rukavice, Luk je izvadio strele i raširio ih po stolu. „Malk, pogledaj lukove i ove strele. Ima li na nekoj isti otisak prstiju kao na Krispijevoj strelji?”

„Na svima ima mnogo otisaka. Potrebno je lasersko izoštravanje.”

Luk je, za svaki slučaj, dlanovima prekrivio oči iako je žmurio. „Spreman sam.”

Malk je pokrenuo zatvaranje vrata i gašenje svetla, a zatim je sve police obasjao laserskim svetlom. „Gotovo je”, objavio je Malk i ponovo upalio obično svetlo. „Obradujem podatke.”

„Verovatno nema nijedne osobe iz škole koja nije barem jednom dodirnula ove lukove i strele. Zato su tako puni otisaka.”

Posle samo nekoliko minuta Malk je izneo svoj zaključak: „Ima nekoliko mogućih poklapanja, ali nema dovoljno sličnih tačaka da bi se išta moglo sa sigurnošću utvrditi. A neki otisci su prekriveni drugima.”

„Da li bi mogao da ih još malo izoštriš tom tvojom fascinantnom fluorescentnom bojom?”

„Potrebna je veoma složena analiza da bi se dobili pouzdani rezultati.”

„Šteta. Zanemari otiske.”

„Ja ništa ne brišem. Svi otisci su pohranjeni u mojoj arhivi, ali neki od njih ne odgovaraju strogim pravilima sistema da bi zvanično ušli u službenu belešku ovog slučaja. Međutim, moj program traži da te uputim da uzmeš otiske od svih očigledno osumnjičenih.”

Luk je digao ruke, kao da se predaje. „Dobro, razumem. Hoćeš moje otiske. Ja sam osumnjičen, zato što sam dobar strelac i imam pristup oružarnici.”

„Školski zapisnik pokazuje da te je Krispin Adli možda nadmašio u rezultatima. To bi mogao biti mogući motiv koji bi trebalo da uzmeš u obzir.”

Luk se usiljeno nasmešio. „Baš ti hvala što si mi predočio moje moguće motive. A mislio sam da sam ja ovde zadužen za razmišljanje. Ja njega nikada nisam doživljavao kao suparnika.”

Nevidljivi zrak je brzo prešao preko obe Lukove ruke. Malk je rekao: „Programiran sam tako da ne prihvatam kao istinu ono što govore osumnjičeni.”

„Zar ti nije malo neprijatno zbog toga?” – pitao je Luk.

„Ja nisam u stanju da osećam neprijatnost. Ja sam prvenstveno odan zakonu, a tek onda tebi.”

„Malk, gde sam ja bio prethodnih sat-dva? Zar nisi bio sa mnom? Uvek si sa mnom. Ti si moj alibi.”

„Nisam sasvim. Pre sedamdeset minuta, u periodu od četrnaest minuta i trideset osam sekundi, kad...”

„Dobro, dobro. Znaš da mladićima ponekad treba malo privatnosti.”

„Tvoji otisci su identični onima na streli.”

„Šta?” – viknuo je Luk.

„Tvoji otisci su identični...”

„Čuo sam te. To je suludo! Potpuno bizarno. Ja sam glavni osumnjičeni u svom prvom slučaju ubistva?”

„Potvrđujem.”

„Sad ćeš da kažeš – da treba da uhapsim samog sebe!”

„To je preuranjeno. U ovoj fazi, tvoja se krivica još ne može ustanoviti sa sigurnošću.”

Luk je razdraženo odmahivao glavom. „Malk, usmeri svoje elektronske impulse na ovo. Zar ti nisam pre oko sat vremena rekao da otvoriš oružarnicu?”

„Potvrđujem, ali ti kao forenzički istražitelj imaš mogućnost da dođeš do šifre preko drugih terminala, na primer preko školskog kompjutera.”

„Ispitaj taj kompjuter. Da li sam od njega tražio šifru?”

„Odrično. Ali ti imaš odličnu ocenu iz informacionih tehnologija. Možda si izbrisao sve tragove svog pristupa. Kad si bio na sedmoj godini dogodio se hakerski upad...”

„Ma daj, molim te! Velika je razlika između ovoga i prepravljajna Džejdine ocene iz prirodnih nauka da bi prošla još neki ispit osim muzike. Ovde se radi o ubistvu!”

„Tvoja je sposobnost zabeležena“, odgovorio je Malk. „Ne mogu da je izbrišem.” Lukov mobilni asistent je bio dragocen i izvanredan uređaj, skoro pa i prijatelj, ali je bio nemilosrdan i bezosećajan kao zid. Kako nije bio od krvi i mesa već proizvod vrhunske tehnologije, Malk je verovao samo u činjenice i u logiku. Poverenje nije bilo uključeno u kompjuterski program.

„Šta hoćeš da kažem? Da si dobar policajac?” – obrecnuo se Luk.

„Je l' to priznanje?”

Luk je nestrpljivo odmahnuo glavom, prisitivši se da bi zbog pogrešnog zaključka nevinna osoba mogla da bude osuđena na smrt. On nije imao nameru da bude ta osoba.

„Dođi. Moramo da ispitamo neke ljude. Hoću da malo obrnem uloge i da ispitam sve profesore koji su me nekada zasipali užasnim pitanjima.”